

/ Liberecký kraj

Měly jít do šrotu. Teď budou díla autora Metronomu chloubou České Lípy

14. října 2017 8:08

O jedné prohlašovali, že připomíná hákový kříž, a tak ji šoupli do sběrného dvora. Další ve větru vrzala, tak ji tam chtěli poslat taky. Umělecké plastiky Karla Vratislava Nováka, světově uznávaného sochaře a představitele kinetického umění, nyní zažívají renesanci.

Českolipský zastupitel Tomáš Vlček, který přispěl k tomu, že společnost znovuobjevila plastiku Meteorologická družice (v pozadí), jedno z prvních děl K. V. Nováka. | foto: Tomáš Lánský, MAFRA

Lidé je znovuobjevují a na stole už je projekt na záchranu nejcennější z nich – pohyblivé [plastiky](#) Meteorologická družice, monumentálního díla, které nepřestává fascinovat ani bezmála 40 let od instalace.

„Je to světové umění. Cenný a výjimečný artefakt, navíc vzniklý v socialistické zemi, kde se vše kinetické považovalo za západní a buržoazní,“ chválí dílo českolipský zastupitel Tomáš Vlček. Právě on stál před rokem za odhalením autorství Meteorologické družice.

Fotogalerie

[Zobrazit fotogalerii](#)

Ta vadila obyvatelům sídliště Holý vrch, protože při větru vyluzovala nepříjemné zvuky, a lidé ji chtěli dát odstranit. Nikdo nevěděl, kdo je jejím autorem. Vlček všem připomněl, že plastika je umělecky i historicky nesmírně cenná a že ji vytvořil autor slavného Metronomu na Letné K. V. Novák.

Do věci angažoval popularizátora umění Pavla Karouse, autora projektu Vetřelci a volavky. To rozjelo řetězec událostí, na jehož konci se rýsuje záchranu plastiky. Za její obnovu se vyslovila i Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, Ústav chemické technologie restaurování památek [Vysoké školy](#) chemickotechnologické v Praze pak vytvořil [studii](#) záchrany, v níž popsal, co vše je třeba [opravit](#).

„Mám z toho radost. Víím, že než v roce 2014 zemřel, tak ho stav díla znepokojoval. Nechtěl se ale politicky angažovat, a protože nebyl majitelem díla, neviděl cestu, jak ho zachránit,“ řekla

vdova po K. V. Novákovi Ludmila Šikolová.

Umělec možná tušil, že jeho díla docení až po smrti

Sama jako výtvarnice a učitelka na katedře designu při TUL vnímá pokus o záchranu plastiky jako důkaz správného přístupu k umění. „To, jak opečováváme hodnoty vytvořené našimi předky, svědčí o našem vlastním kulturním povědomí,“ zdůraznila Šikolová.

Novákova dcera Kateřina Nora Nováková si myslí, že její otec by měl radost, kdyby se záchrany děl dožil. „On už na sklonku života neměl sílu a energii to řešit. Možná tušil, že mnohá umělecká díla bývají doceněna až po smrti jejich autorů,“ podotkla Nováková.

K. V. Novák je autorem nejen Meteorologické družice, ale i plastiky Prstenec, přezdívané Utržené sluchátko, stojící u někdejší budovy spoju. I ta je velmi cenná, a navíc není příliš poškozená. Jen se již neotáčí.

„Nalevo od plastiky stojí brutalistní technicistní budova, vedle zase barokní kostel. Je to krásná ukázka symbiózy umění různých staletí,“ chválí dílo Tomáš Vlček.

Zajímá vás dění v krajích?

Za cenu jednoho vydání získáte všechny regionální přílohy.

Třetí českolipskou plastikou K. V. Nováka je pak Pocta architektury. Tu odhalili v roce 1984, někomu však z jistého úhlu připomíná hákový kříž. Ihned po instalaci vyšel v týdeníku Nástup plivanec, na jehož základě plastiku odvezli do šrotu, a po mnoha letech se v tichosti vrátila, avšak na nedůstojné místo u supermarketu Kaufland.

„Brzy tu započne výstavba nového bazénu, takže už jsem požádal úředníky, aby projednali s držiteli [práv](#) umístění na původní místo, před dnešní Komerční banku,“ zmiňuje Vlček.

Jeho plánem je vytvořit i turistického průvodce socialistického umění v České Lípě, jehož pilířem by byly právě Novákovy sochy. „Moje představa je, že díla necháme profesionálně nafotit, udělá se k tomu srozumitelný průvodce vycházející z historických faktů,“ dodává Vlček.

VSTOUPIT DO DISKUSE
(2 PŘÍSPĚVKY)

SDÍLET NA FB

Autor: Tomáš Lánský

SDÍLET NA TWITTER